

Recursos per a una realitat canviant

L'espai de benvinguda educativa ha de ser el motor d'integració dels alumnes nouvinguts

ANNA ERRA*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 22.10.08

Una de les principals preocupacions de l'Ajuntament de Vic ha estat, d'uns anys ençà, la necessitat d'integrar socialment els nouvinguts. Vic té una taxa d'immigració del 23%, i la necessitat de gestionar una realitat canviant ha obligat el consistori a prendre la iniciativa. Ja fa 10 anys que s'ho va plantejar a partir de l'aplicació de l'anomenat model Vic, en què participen totes les escoles de la ciutat, i ho torna a fer amb la creació dels espais de benvinguda educativa (EBE).

El constant degoteig d'alumnes nouvinguts, la majoria dels quals tenen necessitats educatives especials, justifica la necessitat d'articular un nou sistema d'entrada dins del món educatiu, que permeti als professionals treballar amb noves eines més efectives. En el transcurs del curs 2007-2008 es van escolaritzar a Vic un total de 324 nous alumnes, xifra que significa el 5,42% dels alumnes que van finalitzar el curs escolar a la ciutat. A aquestes xifres s'hi suma l'existència de 1.636 alumnes amb necessitats educatives especials, una xifra que suposa més del 26% de l'alumnat de la ciutat.

ELS ESPAIS de benvinguda educativa van obrir les portes el 8 de setembre passat amb 21 alumnes nouvinguts. L'experiència és innovadora, sense precedents i constitueix una aposta clara de

l'ajuntament de Vic i del Departament d'Educació amb la clara voluntat de facilitar l'arribada dels alumnes i de les famílies a la ciutat.

Aquests espais són de caràcter transitori. Transitori perquè allotgen l'alumne des que arriba a la ciutat --i després que se n'efectua la consegüent inscripció a l'Oficina Municipal d'Escolarització-- fins que és assignat a un centre educatiu per part de la comissió d'escolarització, amb els processos d'acompanyament al centre que se'n deriven. Aquest caràcter transitori, que no excedirà el termini d'un mes, supleix el buit que suposava la presència d'alumnes en edat de ser escolaritzats a casa seva, a l'espera de rebre una plaça escolar. Per tant, la incorporació a l'espai de benvinguda educativa no va en contra de l'escolarització obligatòria de l'alumne, sinó que és un element més que s'afegeix al procés global d'acollida de l'alumne.

Així, els EBE es constitueixen com un element d'acollida, de benvinguda: com el seu nom indica, és la porta que obrirà el cicle educatiu de qualsevol alumne nouvingut. Així mateix, aquest espai permet començar a treballar amb els alumnes des del primer moment, ja que facilita les eines essencials per garantir la més bona incorporació possible a l'escola i a la ciutat.

Un altre dels elements més destacables dels EBE és la tasca integral que duen a terme. Es tracta d'una tasca que abraça tant les famílies com els nois i noies, ja que es posa a la seva disposició una informació del tot necessària, que moltes vegades per desconeixement els costa de poder obtenir, referent als serveis públics i a la realitat ciutadana. La capacitat de facilitar la integració, no només de les famílies, sinó també dels mateixos EBE, és un dels elements més atractius que ens aporten.

EL CATALÀ és la llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya. El coneixement d'aquesta llengua és essencial per a qualsevol alumne que vulgui estudiar al nostre país. D'aquesta manera, als espais de benvinguda educativa hi aniran tots els alumnes que no dominin la llengua catalana, tant si el seu origen és espanyol com si no ho és. El que pretén l'EBE és esdevenir el primer contacte que tinguin aquests alumnes amb la llengua catalana, a través del qual es pretén posar els fonaments per a un coneixement més sòlid del català, que posteriorment s'aprofundirà a l'escola a través de la immersió lingüística. Per tant, els espais de benvinguda educativa no actuen en contra ni desprestigien els èxits que s'han obtingut a través de la immersió lingüística engegada pel Govern de la Generalitat de Catalunya la dècada de 1980, sinó que vénen a ser un element de suport a un procés educatiu exitós.

La necessitat de desenvolupar noves eines d'acollida és molt important, tant per a la comunitat docent com per a l'èxit de la integració a l'aula de l'alumne nouvingut. Unes eines que han de suplir les llacunes del model de les aules d'acollida tot facilitant-ne la tasca. En aquest aspecte, l'Ajuntament de Vic també ha lluitat perquè enguany l'escola concertada també disposi d'aules d'acollida. Per tant, de cap de les maneres es pot veure el model d'aula d'acollida i el dels espais de benvinguda educativa com a models antagònics, sinó més aviat com a models complementaris amb unes funcions ben diferenciades.

LA LLUITA PER la qualitat i l'excel·lència és la guia educativa de l'Ajuntament de Vic. Dintre d'aquesta guia, els EBE han d'esdevenir autèntics motors d'introducció dels alumnes nouvinguts arribats a una societat diferent, i fer-ho de manera global, atenent les necessitats

inicials dels nois i noies, però també de les famílies, mitjançant el desenvolupament d'una eina integral d'educació i d'assistència a les famílies. Un autèntic espai de benvinguda.

* Regidora d'Educació de l'Ajuntament de Vic.